

Samordna opptak 2015: Spansk og tysk fortsetter å øke, fransk og mindre underviste språk går ned

Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen – Notat 4/2015

Samordna opptak (SO)¹ har publisert søkertallene for studieåret 2015-2016. Også i år settes det ny rekord for antall søkere til høyere utdanning i Norge, slik det nå har gjort i flere år på rad. En kikk på tallene avslører at de store skolespråkene engelsk, fransk, spansk og tysk sett under ett har en stabil situasjon, mens gruppen «andre språk» samlet har en svak nedgang i søkertall. Ser man nærmere på enkeltspråk, fortsetter den samme utviklingen vi har sett i de siste årene: fransk fortsetter å gå ned, mens spansk og tysk fortsetter å øke.

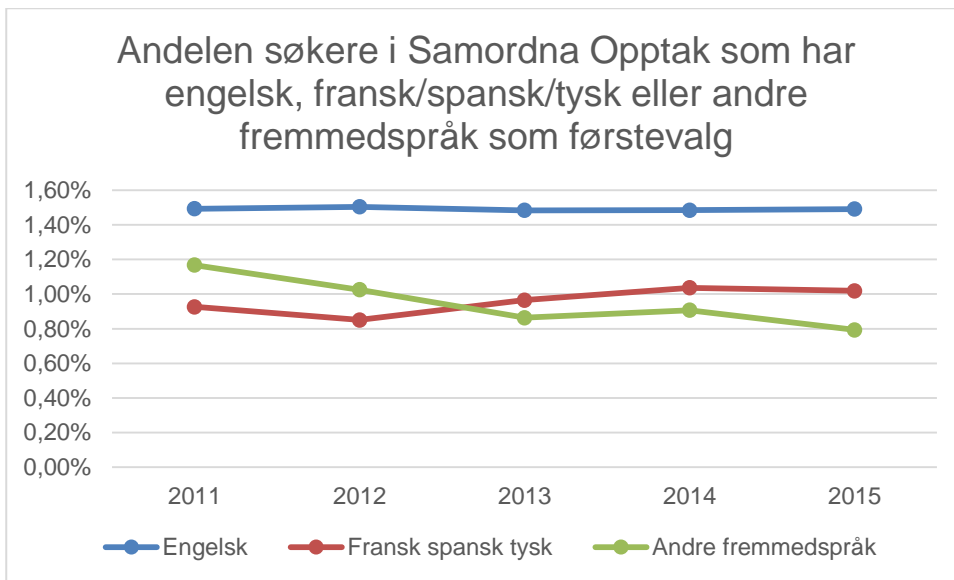
I årets statistikk fra Samordna opptak er førstevalget til ca. 4200 søkere studieprogrammer der engelsk, fransk, spansk, tysk eller et annet fremmedspråk inngår i navnet på studiet. Dette tallet inkluderer årsstudier, bachelorløp og lektorutdanninger m.m. Språkfag tilbys også som en valgfri del av en rekke andre studieløp, men gjennom tallene fra Samordna opptak er det dessverre ikke mulig å få en oversikt over de lokale opptakene innenfor hver utdanningsinstitusjon (inkludert opptak til MA-studier).

Forskjeller fra år til år

Siden i fjor har antall studieplasser i språkfag økt noe, fra rund 2400 til rundt 2500. Antall personer som i april 2014 søkte på studier i engelsk eller andre fremmedspråk som sitt førstevalg var ca. 4100, og i år er det 4200. Samtidig har det totale antallet studenter som søker seg inn på høyere utdanning økt i samme tidsrom. Derfor har engelsk og andre fremmedspråk både i år og i fjor ca. 3% av den totale søkermassen i Samordna opptak.

Det varierer noe fra år til år hvilke språk de kommende studentene setter som sine førstevalg. De store skolespråkene fransk, spansk og tysk sett under ett ligger på omtrent samme nivå som fjoråret, mens de resterende språkene samlet har opplevd en svak nedgang. Se graf 1 på neste side.

¹ Tallene er hentet fra www.samordnaopptak.no.

Graf 1: Andelen søkere i Samordna opptak som har valgt studier i i henholdsvis engelsk, fransk/spansk/tysk og andre fremmedspråk som sitt førstevalg.

Engelsk

Engelsk er et relativt stort fag, og de fleste høyskolene og universitetene tilbyr engelsk enten som separat studium eller som en del av lærer-/lektorutdanningen. I år er engelsk førstevalget til omtrent 1900 søkere, og dette tallet er betydelig høyere enn tallene for de siste tre årene, da antallet søkere lå på stedet hvil. Engelsk sin andel av den totale søkermassen er stabil, se graf 1 over.

Søkerne er ulikt fordelt over studiestedene, og ulikt mellom årsstudium og bachelor. Engelsk årsstudium på UiO har mer enn fem søkere for hver plass, mens bachelor i engelsk på HiVo har to plasser for hver søker. Jevnt over er konkurransen om plassene mye større for årsstudium enn for bachelorgrader.

Tall for alle engelskstudier står i tabell 1 i slutten av dette dokumentet.

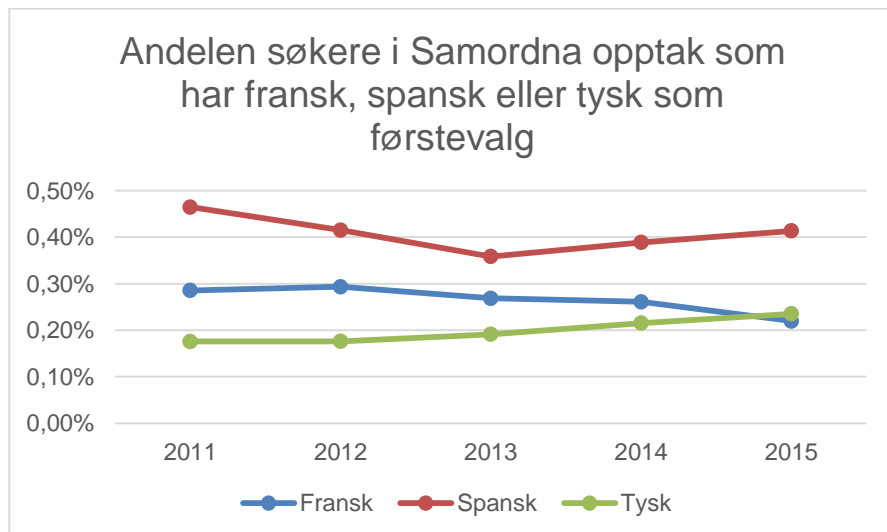
Fransk, spansk og tysk

Fransk, spansk og tysk er de tre dominerende språkene i skolen: ca. 99% av elevene i ungdomsskolen og i videregående opplæring som har fremmedspråk, følger undervisning i ett av disse tre språkene. Førstevalget til rundt 1300 personer som starter på høyere utdanning i år er å fortsette med en av disse tre språkene. Tallet omfatter også UiBs lektorutdanning i engelsk, fransk og tysk, NTNUs lektorutdanning i språkfag, UiA sine lektorutdanninger med fremmedspråk og UiOs lektorutdanning i fremmedspråk. Dette er en liten økning fra i fjor, da rundt 1200 personer søkte om det samme. Andelen av den totale søkermassen har derimot ikke økt, se graf 1 over.

Antallet søkere per plass er lavt for fransk, spansk og tysk mange steder, men det finnes noen tydelige unntak. Landets mest populære tilbud i denne kategorien er spansk på HiØ, med over 3 søkere per

tilgjengelige plass. Dette tilbudet blir tett fulgt av tysk på HiØ, UiOs årsstudium i fransk og spansk på HiT, som alle har godt over 2 søkere per plass. Se også tabell 2 i slutten av dette dokumentet.

Ser man på tallene for de tre språkene hver for seg, var det under årets søknader til Samordna opptak 281 søkere med fransk som sitt førstevalg, mens spansk og tysk hadde henholdsvis 529 og 301 søkere. Dette er en oppgang for spansk og tysk sammenliknet med fjoråret, men en nedgang for fransk. Også når man sammenlikner disse tallene med det totale antall søkere til Samordna opptak, ser man at spansk og tysk er på vei opp, men fransk er på vei ned. Se graf 2 under.

Graf 2: Antall søkere (førstevalg) på studier i henholdsvis fransk, spansk og tysk.

Andre fremmedspråk

Andre fremmedspråk enn fransk, spansk og tysk er lite underviste språk i skolen, men noen av dem er populære som førstevalg blant studentene. I år har i overkant av 1000 studenter fjerne og nære fremmedspråk som f.eks. japansk og tegnspråk som sitt førstevalg. Dette tallet er på omtrent samme nivå som i fjor, noe som betyr at andelen av den totale søkermassen som satser på denne språkgruppen er på vei ned. Se graf 1 over.

På noen av disse studiene er det oppsiktsvekkende mange søkere sett i forhold til antall tilgjengelige studie-plasser, samtidig som det er få utdanningsinstitusjoner i Norge som tilbyr fagene. Spesielt studier i språkene og kulturen til regionene Midtøsten og Nord-Afrika (arabisk) og Øst-Asia (kinesisk og japansk) utmerker seg med mange søkere per plass.

Se tabell 3-6 i slutten av dette dokumentet.

Halden, april 2015

Eskil Olaf Vestre

Tabell 1: Studenter med engelsk som førstevalg, Samordna opptak april 2015.

Sted	Studium	Plasser	Søkere	Søkere/Pluss
		1095	1908	1,74
HiBV	Engelsk, Vestfold	15	24	1,60
HiBV	Engelsk, årsstudium, Vestfold	15	57	3,80
HiB	Grunnskolelærer 1.-7. trinn med engelsk	36	64	1,78
HiHm	Lektorutdanning i engelsk, Hamar			
HiHm	Engelsk, Hamar	25	31	1,24
HiNe	Engelsk			
HiNT	Engelsk, Levanger	10	23	2,30
HiOA	Grunnskolelærerutd 5.-10. trinn med engelsk	53	147	2,77
HiSF	Engelsk	25	25	1,00
HiT	Engelsk, Bø	30	16	0,53
HiT	Engelsk, deltid, nett- og samlingsbasert, Bø	45	130	2,89
HiØ	Engelsk, Halden	45	54	1,20
HSH	Engelsk, Stord	20	25	1,25
HiVo	Engelsk	50	25	0,50
HiVo	Engelsk, deltid	20	8	0,40
NTNU	Lektorutdanning språkfag/engelsk	45	93	2,07
NTNU	Engelsk	45	70	1,56
NTNU	Engelsk, årsstudium	60	113	1,88
NTNU	Europastudier med fremmedspråk, engelsk	26	40	1,54
UiA	Lektorutdanning med engelsk i første studieår	10	27	2,70
UiA	Engelsk	40	29	0,73
UiA	Engelsk, årsstudium	65	73	1,12
UiA	Oversetting og interkulturell kom., engelsk	25	52	2,08
UiB	Engelsk	65	102	1,57
UiB	Engelsk, årsstudium, start vår	25	49	1,96
UiN	Engelsk	15	19	1,27
UiN	Engelsk, årsstudium	30	27	0,90
UiO	Engelsk	70	151	2,16
UiO	Engelsk, årsstudium	55	280	5,09
UiS	Engelsk språk og litteratur	20	22	1,10
UiS	Engelsk, årsstudium	60	87	1,45
UiT	Engelsk, Tromsø	50	45	0,90

Tabell 2: Studenter med fransk/spansk/tysk som førstevalg, Samordna opptak **april 2015**.

Sted	Studium	Plasser	Søkere	Søkere/plass
		787	1303	1,66
HiØ	Fransk, Halden	45	70	1,56
NTNU	Lektorutdanning språkfag/fransk	7	1	0,14
NTNU	Europastudier med fremmedspråk, fransk	8	9	1,13
NTNU	Fransk	10	5	0,50
NTNU	Fransk, årsstudium	25	37	1,48
UiA	Fransk	10	1	0,10
UiA	Fransk, årsstudium	10	8	0,80
UiB	Fransk	13	21	1,62
UiB	Fransk, årsstudium, start vår	7	11	1,57
UiO	Fransk	35	33	0,94
UiO	Fransk, årsstudium	35	85	2,43
HiT	Spansk	30	71	2,37
HiØ	Spansk, Halden	45	150	3,33
NTNU	Europastudier med fremmedspråk, spansk	8	18	2,25
NTNU	Spansk	45	57	1,27
UiA	Spansk	20	23	1,15
UiB	Spansk språk og latinamerikastudier	43	47	1,09
UiB	Spansk språk og latinamerikastudier, år, start vår	20	19	0,95
UiO	Spansk	30	30	1,00
UiO	Spansk, årsstudium	52	114	2,19
HiØ	Tysk, Halden	45	119	2,64
NTNU	Lektorutdanning språkfag/tysk	5	9	1,80
NTNU	Europastudier med fremmedspråk, tysk	8	5	0,63
NTNU	Tysk	5	7	1,40
NTNU	Tysk, årsstudium	20	35	1,75
UiA	Tysk	10	3	0,30
UiA	Tysk, årsstudium	10	15	1,50
UiB	Tysk	10	12	1,20
UiB	Tysk, årsstudium, start vår	7	13	1,86
UiO	Tysk	17	23	1,35
UiO	Tysk, årsstudium	45	60	1,33
UiA	Lektorutdanning med fremmedspr. i første studieår	10	6	0,60
UiB	Lektorutdanning i engelsk, fransk eller tysk	32	77	2,41
UiO	Lektorprogrammet, fremmedspråk	65	109	1,68

Tabell 3: Studenter med samisk/tegnspråk som førstevalg, Samordna opptak **april 2015**.

Sted	Studium	Plasser	Søkere	Søkere/Plass
		171	243	1,42
SA/SH	Samisk barnehagelærerutdanning	15	6	0,40
SA/SH	Samisk språk og litteratur	15	4	0,27
SA/SH	Samisk grunnskolelærerutdanning 1.-7. trinn	..	..	..
SA/SH	Samisk grunnskolelærerutdanning 5.-10. trinn	..	..	..
UIT	Nordsamisk som fremmedspråk, Tromsø	10	2	0,20
HIB	Tegnspråk og tolking	24	31	1,29
HiOA	Tegnspråk og tolking	25	66	2,64
HiOA	Tegnspråk, årsstudium	37	57	1,54
HiST	Tegnspråk	20	57	2,85
HIST	Tegnspråk og tolking	25	20	0,80

Tabell 4: Studenter med andre europeiske språk som førstevalg, Samordna opptak **april 2015**.

Sted	Studium	Plasser	Søkere	Søkere/Plass
		211	296	1,40
UiB	Russisk	18	15	0,83
UiO	Russisk, årsstudium	50	66	1,32
UiO	Russisk	25	37	1,48
UiB	Italiensk	10	12	1,20
UiO	Italiensk	15	22	1,47
UiO	Italiensk, årsstudium	30	63	2,10
UiO	Portugisisk	7	11	1,57
UiO	Portugisisk, årsstudium	16	31	1,94
NTNU	Antikkens kultur	..	..	..
UiO	Antikk kultur og klassiske språk	20	15	0,75
UiB	Gresk	5	2	0,40
NTNU	Latin	5	11	2,20
UiB	Latin	5	3	0,60
NTNU	Klassiske fag	5	8	1,60

Tabell 5: Studenter med japansk/kinesisk førstevalg, Samordna opptak **april 2015**.

Sted	Studium	Plasser	Søkere	Søkere/Plass
		180	329	1,83
UiO	Japansk med Japan-studier	60	146	2,43
UiO	Kinesisk med Kina-studier	60	70	1,17
UiB	Japansk	40	77	1,93
UiB	Kinesisk	20	36	1,80

Tabell 6: Studenter med arabisk/hebraisk som førstevalg, Samordna opptak **april 2015**.

Sted	Studium	Plasser	Søkere	Søkere/Plass
		60	147	2,45
UiB	Arabisk	10	31	3,10
UiO	Midtøsten-studier med hebraisk	..	..	..
UiO	Midtøsten-studier med arabisk	50	116	2,32